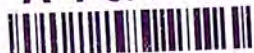

К 78/Р 95

1200000869127

МУЗИКА

ЛХАРМОНИЯ — РУСЕ

носител на орден „Червено знаме на труда“

Сезон 1985/86 г.

К О Н Ц Е Р Т

посветен на 300 годишнината от рождението на

ГЕОРГ ФРИДРИХ ХЕНДЕЛ

Диригент

н. а. А Л И П И Н А Й Д Е Н О В

с участието на

БЪЛГАРСКАТА ХОРОВА КАПЕЛА

„СВЕТОСЛАВ ОБРЕТЕНОВ“

Диригент — н. а. ГЕОРГИ РОБЕВ

Солисти:

КАРМИНА ГАЙО (Колумбия) — сопран

з. а. ХРИСТИНА АНГЕЛАКОВА мецосопран

ЛЮБОМИР ДЯКОВСКИ — тенор

ПЛАМЕН ХИДЖОВ — бас

15 декември, неделя

19,30 ч.

з а л а

а културата

K 1985
146

K78/P95

K75

Г. Ф. ХЕНДЕЛ — „М Е С И Я“

.I.

№ 1 REZITATIV — тенор	№ 10 REZITATIV — бас
№ 2 ARIE — тенор	№ 11 ARIE — бас
№ 3 CHOR	№ 12 CHOR
№ 4 REZITATIV — бас	№ 13 SINFONIA PASTORALE
№ 5 ARIE — алт	№ 14 REZITATIV — сопран
№ 6 CHOR	№ 15 CHOR
№ 7 REZITATIV — алт	№ 17 REZITATIV — алт
№ 8 ARIE — алт	№ 18a DUETT — сопран и алт
№ 9 CHOR	№ 19 CHOR

.II.

№ 36a ARIE — алт	№ 46 ARIE — бас
№ 38 ARIE — бас	№ 47 REZITATIV — алт
№ 39 CHOR	№ 48 DUETT — алт и тенор
№ 40 REZITATIV — тенор	№ 49 CHOR
№ 41 ARIE — тенор	№ 50 ARIE — сопран
№ 42 CHOR	№ 51 CHOR
№ 43 ARIE — сопран	№ 52 CHOR
№ 45 REZITATIV — бас	

* * *

ГЕОРГ ФРИДРИХ ХЕНДЕЛ

(1685 — 1795)

Изключителната значимост на Хенделовото творчество наследство трудно би могла да се ограничи само в някоя отделна сфера. Не само защото в пъстрото жанрово разнообразие се редят равностойни по майсторство грандиозни опери и изящни камерни опуси, внушителни със строгата си монументалност оратории и великолепни бляскаво-виртуозни концерти, духовни хорови творби и пленерна инструментална музика. Сполн в органично единство здравите немски традиции с всичко онова жизнено, перспективно, което поема от музиката на Италия и Англия, обхванал с огромния мащаб на своя гений сякаш цялата многостранност на епохата, Хендел вплита в своята музика величаво-героичното и интимно-битовото, патоса на големите хуманистични идеи и простотата на ежедневието, възвишено съкровенното и све

тската пищност, придавайки на всеки жанр нещо ново, уникално, което ще се превърне в своеобразен еталон за музикалното мислене на столетието.

* * *

И все пак, безспорно централна сфера за Хендел през целия му активен творчески живот, редом с операта, е ораторията. От ранните идилични римски оратории и написаните в традиционен немски стил хамбургски и хановерски пасиони до зрелите героични епопеи — „Саул“, „Израел в Египет“, „Самсон“, „Юда Макавей“, в съзнанието на композитора постепенно кристализира едно ново реформаторско тълкуване на този жанр. Освободен от театралните условности на операта и капризния вкус на аристократичната публика, Хендел съсредоточава в късните си оратории своя огромен духовен потенциал, превръща ги в голямото гражданско изкуство на своето време (без да ги откъсва от традиционните религиозни сюжети), наситено с патриотичен и социален патос.

Знаменитата „**МЕСИЯ**“ („Спасител“) — най-известната от грандиозните хорови творби на Хендел, се ражда само за три седмици, през септември 1741 г. По онова време около нейния автор се разгаря остро поредната вълна от конфликти с английската аристокрация. Този път към висшето общество се присъединява и духовенството, възмутено от свободната, недогматична трактовка на Библията в неговите ораториални опуси. Затова премиерата на „Месия“ става в Дъблин на 13 април 1742 г. под диригентството на автора, намечен за няколко месеца убежище в Ирландия. Година по-късно тя се изпълнява и в Лондон, но едва десетилетие след премиерата, изпълнената със силно социално, революционно звучене „Свещена оратория“ ще стане едно от най-предпочитаните произведения на големия майстор.

Посветена на ирландския народ, по думите на автора, „за да поднесе нещо Ново на тази великодушна, многообещаваща нация“, монументалната „Месия“ е посрещната с възторг в новооткритата концертна зала на Фишамбл Стрийт. „Няма думи, с които би могло да се опише рядкото удоволствие, което достави това произведение на претъпканата с удивена публика зала. Величието, грандиозността и деликатността на музиката, предаваща възвишения, величав

448375

и вълнуващ текст, въздушевяваха и омагьосваха слуха... — пише „Фокнърс Джърнъл“ от 17 април 1742 г.

Сюжетът на ораторията (либрето на Чарлз Дженънс и Хендел) е по традиционния евангелски текст на пасионите, но предаден по твърде специфичен начин. Това е по-скоро героичен дитирамб, цикъл от лирико-епични песни и химни, прославящи подвига на човека. Месия, Спасителят при Хендел е не смирено страдащия Исус, а мощна, величава фигура, така неотделимо слята с народната тълпа, че сякаш в музикалното изграждане народът се превръща в месия, в свой собствен спасител. В ораторият лисва солова партия на Исус, докато монументалните хорове (21 от общо 52-та номера) представляват музикална опора на грандиозната творба. Ораторията е композирана в три части, подобно на Ренесансов триптих върху религиозен сюжет: I. Раждане, детство (19 номера); II. Подвиг (23 номера); III. Триумф (9 номера). В началните номера преобладава повестувателният характер, епичните интонации се редуват с пасторални мотиви, близки до италианския тип мелодика. Съвсем различна е Втората част, в която спокойният ход на религиозната легенда се съгъства в мрачна драматична кулминация — страданията и смъртта на героя. Изобилнието от широко разгърнати народни хорове, които сякаш надмогват трагедията на личността, придават смисъл, различен от евангелския текст. И втората част завършва със знаменитата „Алелуия“ (№42), генерална кулминация на цялата оратория, която със своето триумфално победно звучене е сякаш предшественица на Финала на Деветата Бетховенова симфония. (В нея звучи и старинният протестантски хорал „Станете, глас зове ни!“); Това настроение е особено ярко във финалната част, изпълнена с ораторски патос, с внушението за грандиозен победен празник, изпълнен с химни и народни шествия.

Тази вечер „Месия“ ще прозвучи в две части (без някои отделни номера), обединяващи най-важните драматургически моменти, при което е запазена характерната за драматургията на Хендел смяна на контрастните образи в широко мащабен план.

(Материалът е взет от програмата на Софийската филхармония, публикувана за изпълнението на „Месия“ (дир. н. а. А. Найденов) на Генералната сесия на ЮНЕСКО)

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869127